

Raadsvoorstel

Datum 27 maart 2025

Onderwerp Initiatiefvoorstel 'Bouwen aan je toekomst'
Versienummer 1

Portefeuillehouder Paul Guldemon

Afzender Lizet Klein Nagelvoort (D66)
Klariska ten Napel (ChristenUnie)
Laura van de Giessen (CDA)

Samenvatting

De fracties van D66, ChristenUnie en CDA zijn in september 2024 met het initiatiefvoorstel 'Zwols Bouwdepot: Bouwen aan de toekomst van Zwolse jongeren' gekomen. Hun voorstel is om in Zwolle een pilot te starten waarin jongeren een jaar lang maandelijks een vast inkomen, zonder voorwaarden of beperkingen, ontvangen. Door deze financiële rust zouden jongeren kunnen werken aan hun persoonlijke doelen voor de toekomst en de situatie waarin zij zich bevinden kunnen verbeteren.

Het initiatiefvoorstel is na bespreking in de raad op een aantal onderdelen aangepast. Het voorstel is nu om vanaf 1 juli 2025 te starten met pilotproject 'Bouwen aan je toekomst' voor tien jongeren in de leeftijd van 18 tot 27 jaar, voor de duur van één jaar. Na dat jaar wordt de pilot geëvalueerd en kan de raad op basis van deze evaluatie een besluit nemen over voortzetting en mogelijke uitbreiding van het project naar 30 jongeren.

Financiële gevolgen

Betreft doel 2.1.2 Arbeidsparticipatie
Begroting wijzigen Nee
Budgetnummer -

Bijlagen

1. Initiatiefvoorstel D66, ChristenUnie en CDA – Zwols Bouwdepot (september 2024)
2. Raadsbrief reactie college van B&W op initiatiefvoorstel Zwols Bouwdepot (november 2024)
3. Aanvullende reactie college van B&W op initiatiefvoorstel Zwols Bouwdepot (februari 2025)
4. Korte terugblik Raadsdebat initiatiefvoorstel Zwols Bouwdepot (4 maart 2025)
5. Oplegger initiatiefvoorstel 'Bouwen aan je Toekomst' (27 maart 2025)

Openbaarheid

- ☒ Openbaar
☐ Geheim

Datum 27 maart 2025

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1. Kennis te nemen van:
 - het initiatiefvoorstel van de fracties van D66, CDA en ChristenUnie voor een 'Zwols bouwdepot' (september 2024);
 - de oplegger 'Initiatiefvoorstel: Bouwen aan je toekomst' met daarin de voorgestelde wijzigingen aan het initiatiefvoorstel 'Zwols bouwdepot' (maart 2025)
2. In lijn met het initiatiefvoorstel en de oplegger per 1 juli 2025 te starten met een Zwols pilot-project 'Bouwen aan je toekomst' voor tien jongeren in de leeftijd van 18 tot 27 jaar, voor de duur van één jaar.
3. De incidentele kosten van €119.530,- zo mogelijk te dekken uit de middelen voor arbeidsparticipatie en/of de arbeidsmarktregio. Als deze budgetten niet de veronderstelde dekkingsruimte bieden de incidentele kosten te dekken uit de reserve incidentele bestedingen.
4. Het college van Burgemeester & Wethouders opdracht te geven:
 - De definitieve dekking in de Tweede Bestuursrapportage 2025 te verwerken.
 - In het derde kwartaal van 2026 aan de raad te rapporteren over de resultaten van de pilot, in combinatie met de voortgang van het jongerenhuis, zodat eventuele voortzetting van het project en uitbreiding naar 30 jongeren meegenomen en afgewogen kan worden bij de besluitvorming over de Begroting 2027.

Datum

27 maart 2025

Inleiding

In september 2024 dienden de fracties van D66, ChristenUnie en CDA het initiatiefvoorstel 'Zwols Bouwdepot: Bouwen aan de toekomst van Zwolse jongeren' in. Hierin stellen de fracties voor om in Zwolle een pilot te starten waarin jongeren een jaar lang maandelijks een vast inkomen, zonder voorwaarden of beperkingen, ontvangen. Het idee is dat deze jongeren door de financiële rust kunnen werken aan hun persoonlijke doelen voor de toekomst en de situatie waarin zij zich bevinden kunnen verbeteren.

Het college van Burgemeester en Wethouders is in de gelegenheid gesteld wensen en bedenkingen ten aanzien van het voorstel mee te geven aan de raad. In reactie op het initiatiefvoorstel geeft het college aan positief aan te kijken tegen het initiatiefvoorstel. Voor de uitwerking geeft het college een aantal inhoudelijke, juridische en financiële aandachtspunten mee.

Naar aanleiding van contact vanuit de gemeente met het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft het college een aanvullende reactie gegeven. Hierin geeft het college aan dat het bouwdepot ook onder de Participatiewet uitgevoerd kan worden. Het college vraagt de raad dit te betrekken bij de beraadslagingen en besluitvorming over het initiatiefvoorstel.

Op dinsdag 3 maart 2025 vond het raadsdebat plaats over het initiatiefvoorstel. Naar aanleiding van de aanvullende collegereactie en het raadsdebat hebben de indieners een oplegger bij het initiatiefvoorstel opgesteld met daarin de voorgestelde wijzigingen aan het initiatiefvoorstel.

Kader

[Herijking visie op arbeidsparticipatie 2024](#)

[Koers Sociaal Domein 2024-2030](#)

[Regiovisie Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang 2022-2032](#)

[Participatiewet](#)

Beoogd effect

Dit voorstel heeft tot doel om in Zwolle met ingang van 1 juli 2025 van start te kunnen gaan met een pilotproject waarin tien Zwolse jongeren (18-27 jaar) met recente of dreigende dak- of thuisloosheid gedurende één jaar financiële rust en ruimte wordt geboden. Zo kunnen zij bouwen aan hun toekomst, onderweg naar werk, onderwijs en weer een (t)huis.

Argumenten

1.1 Het initiatiefvoorstel is zorgvuldig tot stand gekomen.

In het kader van de totstandkoming van het initiatiefvoorstel hebben de indieners met verschillende maatschappelijk betrokken partners gesproken (Team Zwerfjongeren, De Herberg, Leger des Heils, Streetcare, Sociaal raadslieden). Op basis van deze gesprekken zijn de indieners tot het voorstel gekomen om tot een Zwols project te komen waarbij jongeren een jaar lang maandelijks een vast inkomen ontvangen, zonder voorwaarden of beperkingen.

Datum 27 maart 2025

1.2 Het initiatiefvoorstel is aangepast naar aanleiding van de collegereactie en het raadsdebat.

Uit de collegereactie(s) en het raadsdebat bleek dat aanpassing op de volgende onderdelen

nodig/wenselijk was:

- Ruimte benutten binnen de Participatiewet;
- Leeftijd van de deelnemers (18 tot 27 jaar i.p.v. 21 tot 27 jaar);
- Titel van het initiatiefvoorstel (Bouwen aan je toekomst i.p.v. Zwols Bouwdepot);
- Meer aandacht voor (t)huisvesting;
- Nieuwe begroting.

2.1 Als de raad instemt met het voorstel kan het project op 1 juli 2025 van start gaan.

De ambtelijke organisatie zal enige tijd nodig hebben om het project op te starten en de jongeren die kunnen deelnemen aan de pilot te benaderen. Als de raad op 31 maart 2025 een besluit neemt over het initiatiefvoorstel, kan op 1 juli 2025 van start worden gegaan met het project.

3.1 De kosten zijn in het initiatiefvoorstel in beeld gebracht.

In het aanvankelijke initiatiefvoorstel zijn de kosten al indicatief in beeld gebracht. Naar aanleiding van de collegereactie en het raadsdebat is de begroting aangepast. De inschatting is dat een incidenteel budget van €119.530 noodzakelijk is om het pilotproject een jaar lang te kunnen ondersteunen.

3.2 Er kan mogelijk dekking gevonden worden in de budgetten voor arbeidsparticipatie en arbeidsmarktregio.

In de raadsbrief met de collegereactie staat dat het college bereid is te verkennen of regionale middelen ingezet kunnen worden ter dekking. In reactie op het debat heeft wethouder Guldemonnd nogmaals aangegeven dit te willen verkennen.

3.3 De kosten zijn incidenteel van aard.

Het project wordt in eerste instantie als pilot gestart, waarmee de kosten per definitie incidenteel van aard zijn. Bovendien is de verwachting van de indieners dat de kosten uitgaan voor de baten.

4.1 Het is op dit moment nog niet zeker of er dekking gevonden kan worden in de budgetten voor arbeidsparticipatie en/of arbeidsmarktregio.

Hoewel door het college de bereidheid is uitgesproken om te kijken naar dekking binnen de bestaande budgetten voor arbeidsparticipatie en/of de arbeidsmarktregio is nog niet zeker dat deze dekking hier gevonden kan worden. Het college gaat dit in de komende maanden nader in beeld brengen. De definitieve dekking kan dan verwerkt worden in de Tweede Bestuursrapportage over 2025.

4.2 Zo kan de raad een afgewogen besluit nemen over eventuele voortzetting van het project

Op basis van een goede evaluatie kan de raad na afloop van de pilotfase een afgewogen besluit nemen over eventuele voortzetting van het project en uitbreiding naar 30 jongeren. Besluitvorming hierover kan dan plaatsvinden bij de begroting voor 2027 en verder.

Datum

27 maart 2025

Alternatieve mogelijkheden

Een alternatief is om het initiatiefvoorstel Zwols Bouwdepot als het oorspronkelijke voorstel uit te voeren. Het project valt dan niet onder de Participatiewet, met de daarbij horende risico's. Gelezen de collegereactie en gehoord het raadsdebat van 4 maart, hebben de initiatiefnemers er daarom voor gekozen het initiatiefvoorstel aan te passen, om het onder de Participatiewet te laten vallen.

Maatschappelijk draagvlak & participatie

Niet van toepassing

Communicatie

Het college zal in het kader van de uitvoering van dit besluit communiceren over de mogelijkheden tot deelname aan de pilot.

Financiën

De incidentele kosten worden begroot op €119.530,-. Voorgesteld wordt om dekking te vinden in de middelen voor arbeidsparticipatie en/of de arbeidsmarktregio. Indien dit niet mogelijk blijkt, wordt dekking gevonden in de reserve incidentele bestedingen. Dit zal worden verwerkt in de Tweede Bestuursrapportage over 2025.

Risico's

In het initiatiefvoorstel worden de volgende risico's benoemd:

- Het voorstel biedt geen directe oplossing voor de huisvesting van jongeren. In de oplegger naar aanleiding van het raadsdebat wordt aandacht besteed aan dit risico (met een verwijzing naar het jongerenhuis, waarover de raad in oktober 2024 een motie aannam).
- Er is een kans dat er te veel jongeren zich aanmelden voor de pilot, waardoor jongeren teleurgesteld moeten worden. Een eventuele oplossing hiervoor kan een loting zijn.
- Mogelijk is er te weinig budget voor de vernieuwende aanpak op de langere termijn. Daarom is het belangrijk de effecten te monitoren en resultaten en (maatschappelijke) baten ook mee te wegen bij besluitvorming over een eventueel vervolg na de pilotfase.

Vervolg

Na het besluit van de raad, neemt het college de uitvoering ter hand, zodat per 1 juli 2025 gestart kan worden met de pilot.

Openbaarheid

Dit voorstel en de bijlagen zijn openbaar.